

Levens redden buiten kantoortijd

RUTGER VAN DER MEIJ

LEEWARDEN Vier op de vijf Friese AED-apparaten zijn weggestopt in gebouwen. Daardoor zijn ze niet altijd beschikbaar voor reanimaties. „Buiten hangen is beter.”

Daar ligt-ie, warm en droog. Een verwarmingselement houdt zelfs de vorst buiten de deur, opdat de AED die Thuiszorg Het Friese land vanuit kantoor op straat heeft gezet, niet zomaar het loodje legt.

Een zeurend alarm klinkt als Klaas Bergsma het kastdeurtje opent. „Zo weet je tenminste dat er iemand aan zit.” Een AED (Automatische Externe Defibrillator) kost tussen de 800 en 3000 euro. Bergsma hoorde van de diefstal van de ‘straat-AED’ vlak bij het Provinsjehûs in Leeuwarden vorig jaar. Met zijn bedrijfje AED Binnen Bereik ontwierp hij daarom een opbergkast die moeilijk te kraken valt, maar tegelijk 24 uur per dag bereikbaar is voor hulpverleners.

„Zodra iemand hier in de buurt een hartstilstand krijgt en jij krijgt als hulpverlener een sms’je van de meldkamer, dan staat daarin een unieke cijfercode die je op deze kast intoetst. Als de AED na gebruik is teruggebracht naar de kast, veranderen we de code weer.”

De apparaten kunnen het verschil maken tussen leven en dood. Als een aangesloten AED ‘merkt’ dat het hartritme van het slachtoffer verstoord of afwezig is, geeft het automatisch een elektrische schok om dat ritme te herstellen. De afgelopen jaren hebben steeds meer Friese bedrijven en (dorps)verenigingen een

Klaas Bergsma demonstreert de AED-kast aan zorgmanager Ypie Duursma van Thuiszorg Het Friese Land. FOTO LC

80 procent van de Friese AED's hangt binnenshuis

AED aangeschaft. In het systeem dat de Noordelijke Meldkamer in Drachten voor vrijwillige hulpverleners gebruikt, zijn op dit moment 550 Friese AED's bekend.

Volgens de stichting Fryslân Hartveilig, die een dekkend netwerk van reanimeerders en AED's nastreeft, bevindt 80 procent van deze AED's zich binnenshuis, in een winkel, kantoor of kantine. En die zijn niet altijd open. „Het zou beter zijn als zo

veel mogelijk AED's buiten hangen”, zegt voorzitter Erwin Duursma. „Dat zijn ze altijd en snel toegankelijk.”

Duursma denkt dat veel AED-eigenaren zich eenvoudig niet realiseren dat hun AED op die manier efficiënter kan worden ingezet. „Een bedrijf dat maatschappelijk verantwoord wil ondernemen, kan ook overwegen om zijn AED te delen.” Thuiszorg Het Friese Land besloot om die reden het apparaat van binnen naar buiten de plaatsen.

Volgens Fryslân Hartveilig is zowel het aantal AED's als het aantal geregistreerde reanimeerders in de provincie nog steeds te laag om iedereen binnen Friesland binnen de kritische grens van zes minuten te kunnen helpen. **kerstbijlage**